

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

"У дапамогу педагогу"
Серыя

*Сто тысяч год князі вакол шуміць налі,
Сто тысяч год князі вакол гудуць дубровы,
Накуль гудуць вакол свідмак наша мова,
Накуль ісць беларусы на Зямлі.*

У. Караткевіч

12 (278)
снежань
2024

Наш часопіс
у Telegram

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

Запрашаем на ўрок

- 3 Цвірко Н. Л. Мікола Шабовіч. «Хоць не бачыў чужых я краін...» (урок у VII класе)
- 6 Раманенка Т. М. Верш М. Шабовіча «Хоць не бачыў чужых я краін...» (урок у VII класе)
- 9 Самасюк А. У. Апавяданні В. Карамазова «Жанчына ў чорным і Афган» і І. Чыгрынава «Дзівак з Ганчарнай вуліцы»: параўнальнае вывучэнне (урок дадатковага чытання ў XI класе)
- 14 Казакевіч-Альшанец Н. Г. Рабочыя аркушы да ўрокаў беларускай літаратуры (М. Стральцоў, І. Чыгрынаў, Г. Марчук, XI клас)
- 21 Зяцькова С. М. Складаныя назойнікі, іх правапіс (урок у VI класе)
- 29 Сідорык К. А. Дзеепрыслоўны зварот. Знакі прыпынку пры ім (урок у VII класе)

Методыка і вопыт

- 35 Якімовіч А. М. Вывучаем часціны мовы: практыкум

Рыхтуемца да алімпіяды

- 42 Троцкая Т. А. Алімпіядныя заданні па беларускай літаратуры: практычны матэрыял для падрыхтоўкі (VIII клас)

Рыхтуемца да тэсціравання

- 46 Палаўко В. У. Тэставое заданне «Правапіс мяккага знака і апострафа»
- 48 Васілевіч С. Л. Падрыхтоўка да цэнтралізаванага экзамену па беларускай мове: практычныя заданні з адказамі: комплексы №№ 32—33

Пазакласная работа

- 56 Казлоўская І. І. 3 думкай пра чалавека і народ (літаратурная вечарына для вучняў X—XI класаў)

Займальны матэрыял

- 60 Уладзімір Караткевіч: жыццё і творчасць: крыжаванка. *Склала Т. А. Троцкая*
- 62 **Спіс публікацый за 2024 год**

На другой старонцы вокладкі — партрэт Петруся Макаля (1932—1996). *Мастак А. Ю. Прынькова.*

На трэцяй старонцы вокладкі — фотаздымак мемарыяльнай дошкі ў гонар беларускага драматурга, заслужанага дзеяча мастацтваў БССР Кастуся Губарэвіча (1907—1987) у Мінску на будынку № 28 па праспекце Незалежнасці. *Фота А. В. Міронавай.*

Дасылаючы матэрыялы для публікацыі ў нашым часопісе, аўтары тым самым перадаюць выдаўцу невыключныя маёмасныя правы на ўзнаўленне, распаўсюджванне, паведамленне для ўсеагульнага ведама і іншыя магчымыя спосабы выкарыстання твора без абмежавання тэрыторыі распаўсюджвання (у тым ліку ў электроннай версіі часопіса), а таксама даюць згоду на апрацоўку персанальных даных.

Рэдактар А. В. Міронава. Карэктар А. У. Бельская. Макет і вёрстка І. М. Кузьмянковай.
Выход у свет 30.12.2024. Фармат 60 × 84¹/₈. Папера афсетная. Друк афсетны. Ум. друк. арк. 7,44. Ул.-выд. арк. 6,02.
Тыраж 1259 экз. Заказ 110. Цана свабодная.

Адрас рэдакцыі часопіса «Беларуская мова і літаратура»: Вул. Будзённага, 21, 220070, г. Мінск, тэл.: 393-93-20.

Надрукавана ў таварыстве з абмежаванай адказнасцю «СУГАРТ».
ЛП № 02330/427 ад 17.12.2012. Вул. Кнорына, д. 50, корп. 8, каб. 305, 220103, г. Мінск
У выпадку выяўлення паліграфічнага браку звяртайцеся ў вытворчы аддзел выдавецтва па тэл. (017) 379-88-78.